

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«Конкуренція та конкурентна поведінка компаній у міжнародному бізнесі»
на 2020-2021 навчальний рік**

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародна економіка»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Артеменко Ірина Анатоліївна
к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної
економіки та міжнародних
економічних відносин

Контактний телефон	(0532) 50-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи знань з сучасних особливостей конкуренції та конкурентної поведінки суб'єктів міжнародного бізнесу, а також практичних навичок застосування таких знань
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання практичних навчальних завдань; доповіді з рефератами, ессе та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з основ міжнародного бізнесу, міжнародного бізнесу, кон'юнктурного аналізу у

	міжнародному бізнесі. міжнародних економічних відносин,
Мова викладання	Українська, англійська, російська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем (РН 4).</p> <p>Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки (РН 7).</p> <p>Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності (РН 10).</p> <p>Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники (РН 13).</p> <p>Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах (РН 22).</p> <p>Діагностувати результати міжнародної економічної діяльності та ступінь інтегрованості країн до глобальних ринків товарів, послуг, капіталів і робочої сили (РН 25).</p>	<p>Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності (СК 13).</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Конкурентоспроможність в ринкових умовах		
Тема 1. Поняття, сутність та види конкуренції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Види конкурентної поведінки та моделі взаємодії суб'єктів на ринку. 2. Характеристика монополій: закрита, відкрита, білетареальна, природна монополія. 3. Еволюція поглядів на конкуренцію
Тема 2. Конкурентне позиціонування суб'єктів міжнародного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Вітчизняний досвід розроблення та реалізації програм підвищення конкурентоспроможності підприємства. 2. Зарубіжна практика державного сприяння зростанню конкурентоспроможності національних експортерів. 3. Наукові підходи до управління конкурентоспроможністю національної економіки
Тема 3. Конкурентні переваги суб'єктів міжнародного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування Поточна модульна робота	Підготувати доповіді за наступною тематикою: 1. Роль інновацій у забезпеченні конкурентних переваг фірми. 2. Шпіонаж та копіювання як джерела надбання конкурентних переваг. 3. Джерела формування конкурентних переваг. 4. Властивості та види конкурентних переваг фірми
Модуль 2. Конкурентна поведінка компаній у міжнародному бізнесі		
Тема 4. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Графічний метод оцінки конкурентоспроможності товару.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
компаній в системі міжнародного бізнесу	матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>2. Методи оцінки конкурентоспроможності товару</p> <p>3. Шляхи підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції.</p> <p>4. Порядок оцінювання конкурентоспроможності продукції.</p> <p>5. Методи досягнення конкурентоспроможності продукції.</p> <p>6. Матричні методи оцінки конкурентоспроможності продукції</p>
Тема 5. Управління конкурентоспроможністю компаній в системі міжнародного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Графічні методи оцінки конкурентоспроможності фірми.</p> <p>2. Ефективність маркетингової діяльності як показник конкурентоспроможності фірми.</p> <p>3. Стандарти на систему управління якістю ISO 9000. Призначення та структура галузевих систем стандартів QS 9000, GMP.</p> <p>4. Системи менеджменту якості.</p> <p>5. Сертифікація систем якості: поняття, етапи проведення</p>
Тема 6. Стратегії конкурентної поведінки суб'єктів міжнародного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Стратегічні показники, що впливають на вибір стратегії конкурентної поведінки суб'єктів міжнародного бізнесу.</p> <p>2. Структура системи конкурентних стратегій фірми.</p> <p>3. Стратегія диверсифікації як загальна стратегія конкуренції: Можливі варіанти гри на ринку.</p> <p>4. Явище «лідера ринку» та типи конкурентної поведінки фірми</p>

Інформаційні джерела

1. Артеменко І.А. Конкуренція та конкурентна поведінка компаній у міжнародному бізнесі. Дистанційний курс. – Електронний ресурс. Режим доступу: <https://el.puet.edu.ua/>
2. Артеменко Л. Б. Конкурентоспроможність підприємства / Л. Б. Артеменко, І.П. Мишковець – Тернопіль: ТНТУ, 2015, – 130 с.
3. Конкурентоспроможність підприємства : конспект лекцій для студентів денної форми навчання, які навчаються за напрямом підгот. 8.03050401 – Економіка підприємництва / Нар. Укр. акад.: [каф. Економіки підприємства : авт.- упоряд. О.Є. Басманова]. – Вид-во НУА, 2015, –52 с.
4. Конкурентоспособность предприятия.: метод. Рекомендации и практикум для студентов, обучающихся по специальности 8.03050401, 7,03050401 – Экономика предприятия / Нар. Укр. акад.: [каф. економіки підприємства : авт.- сост. О.Є. Басманова]. – Харьков : Изд-во НУА, 2015, –52 с.
5. Лупак Р. Л. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. – Львів : Видавництво ЛКА, 2016, –484 с.
6. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня та напрями підвищення: монографія / [А.Г. Гончарук та ін.] ; за аг. Ред.. О. Г. Янкового; Одес. уац. екон. ен-т. – Одеса : Атлант, 2013, – 470 с.
7. Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання (контрольної роботи) (для студентів заочної форми навчання напряму підготовки 6,030504 «Економіка підприємництва» і слухачів другої вищої освіти спеціальності 7,03050401 «Економіка підприємництва») / Харк. Нац.. ун-т міськ. Госп-ва ім.. О.М. Бекетова; уклад. Г. А. Жовтяк. – Х.: ХНУМГ, 2014, – 20 с.
8. Портер М. Конкурентное преимущество. Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / М. Портер. – М.: Альпина Паблшер, 2016, –716 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може

відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

- Політика зарахування результатів неформальної освіти:
<http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 4-6): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни